

Polygami och polygyni

Publicerad: 13 November 2011

Polygami eller månggifte är en form av äktenskap där mannen har fler än en maka. Polygami kan vara utav två slag. Den första typen kallas för polygyni där en man gifter sig med fler än en kvinna och den andra är polyandri där en kvinna gifter sig med fler än en man. Inom islam tillåts en begränsad form av polygyni medan polyandri är förbjudet.

I motsats till islam finner vi inga begränsningar för antalet fruar i den judiska Talmud [1]Talmud, (hebreiska för studium, lära) är judarnas stora efterbibliska skrifsamling om cirka 20 000 sidor. Här finns bland annat de skriftlärda stadgar, lagdiskussioner och skriftutläggningar. ... Fortsätt läsa eller i den kristna Bibeln. Enligt dessa skrifter finns ingen gräns för hur många kvinnor en man får gifta sig med. Följaktligen är polygami inte exklusivt för islam utan något som även praktiserats av tidiga kristna och judar. Enligt Talmud hade Abraham tre fruar medan kung Salomon hade flera hundra. Utövandets av polygami förlöpte inom judendomen tills rabbinen Gershom ben Yehudah (955-1030 e.Kr.) utfärdade ett dekret. Judiska sefarder praktiserade polygami fram till sent 1950-tal då den högste rabbinen i Israel utökade förbudet, vilket gjorde det otillåtet för alla judar. Enligt tidiga kristna läror tillåts män att ha så många fruar de behagade då Bibeln inte innehöll några restriktioner för månggifte. Det är först i modern tid som kyrkan begränsat antalet fruar till en.

Under en tid då män tillåts ett obegränsat antal fruar satte islam en gräns vid fyra. Före Koranens uppenbarelse fanns ingen begränsning för polygami och många män hade tjugotal med fruar. Koranen tillåter mannen att gifta sig med två, tre eller fyra kvinnor under villkoret att han behandlar dem rättvist. Gud säger:

Om ni är rädda att inte kunna behandla de faderlösa med rättvisa, tag då [andra] kvinnor som är tillåtna för er till hustrur – två eller tre eller fyra; men [begränsa er till] en enda om ni inte tror er om att kunna behandla dem alla lika – eller [vänd er till] någon av dem som ni rättmätigt besitter. Detta gör det lättare för er att undvika partiskhet. [2]Koranen 4:3

Muslimerna är inte skyldiga att tillämpa polygami. Enligt islam är polygami varken påbjudet eller förbjudet. Dessutom behöver de inte vara så att den muslim som har två, tre eller fyra fruar är en bättre troende än den som enbart har en fru.

John Esposito (1940-), professor i religion och islam vid universitetet i Georgetown, skriver:

Även om det [polygami] återfinns i många religioner och kulturer identifierar västerlänningar oftast polygami med islam. Faktum är att Koranen och islamisk lag har försökt kontrollera och reglera antalet fruar istället för att göra det fritt.

Han fortsätter:

Koranen tillåter mannen att gifta sig med upp till fyra fruar förutsatt att han kan försörja och behandla dem rättvist. Muslimerna betraktar detta påbud i Koranen som ett stärkande av kvinnans

och familjens status. Syftet är att tillförsäkra välfärden för ensamma kvinnor och änkor i ett samhälle vars manliga population minskat efter krig samt att sätta stopp för obegränsad polygami. [3]Islam: The Straight Path, John Esposito, Oxford University, 1988, s. 97

Det finns vissa anledningar som berättigar giftermål med en andra fru:

- Spädbarnsmortalitet bland gossebarn är högre än bland flickebarn
- I krig dör vanligtvis fler män än kvinnor
- Fler män än kvinnor dör i olyckor
- Kvinnor lever i regel längre än män

Därför är män alltid färre än kvinnor och om män enbart gifter sig med en kvinna kommer det finnas ett överskott av ogifta kvinnor.

I västerländska samhällen är det inte ovanligt att mannen har förhållanden vid sidan om kvinnan han är gift med. Detta ses dock ofta med blida ögon trots alla problem det resulterar i. Samtidigt är månggifte förbjudet, även om det inte orsakar liknande problem. Tvärtom bevaras kvinnans heder och värdighet. I ett andra, tredje eller fjärde äktenskap är kvinnan en hustru, inte en älskarinna. Hon har en man som enligt islamsk lag måste försörja henne, inte en pojkvän som en dag kan lämna henne eller förneka all kännedom om henne om hon blir gravid.

Tveklöst har en andra fru det bättre än en älskarinna utan laga rättigheter.

Källa:

al-Djumah Magazine. Discover Islam: www.islamhouse.com, 2014. Web. 7 apr 2014.

Muhammed Knut Bernström (2000), Koranens budskap. Simrishamn: Proprius

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Legality_of_polygamy.png

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 Talmud, (hebreiska för studium, lära) är judarnas stora efterbibliska skrifter om cirka 20 000 sidor. Här finns bland annat de skriftlärdas stadgar, lagdiskussioner och skriftutläggningar. Samtliga auktoriteter som åberopas i Talmud levde före år 500.

↑2 Koranen 4:3

↑3 Islam: The Straight Path, John Esposito, Oxford University, 1988, s. 97